

Μέσ' τὴν Ἀσία τὴν βάσβαρ φωτίζουσε τὸ δρόμο
Ποῦ θὰ περνοῦσε ὁ Νικητὴς μὲ τὸν Πολιτισμό.

Πνέμα υπερκόσμιο—ὁ ὁμορφιὰ τραγὴ καὶ παναιώνια,
Ποῦ τῶν Ἀρχαίων ὁ θησαυρὸς κρατεῖ καὶ πάντα κραβεῖ...
Κ' ἐνδόθηνες ἀνίκητο καὶ ἀπάνταχτο σὴν Πλάση
Ἀπ' τῆς Βηθλεεὴμ τὸ φτωχικὸ καὶ ἐρημικὸ καλέβει...

Πνέμα υπερκόσμιο, ἀθάνατο, τῶν Μάρων δορυφόρε,
Ποῦ φεγγαρίσιο ἐφώτισσε τὸ πῦρ τῶν Βασιλείων
Ποῦ ὁ κόσμος ἐπροσκύνησεν... ὦ! πότε, πότε, ἀστὲρ μου,
Πότε καὶ πάλαι θύ φανῆς καὶ θύ σὲ ἰδοῦμε γῆλιο;

ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΠΕΡΑΘΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩ ΚΟΣΜΟ

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

(1) Βάγνερ, ἐξόριστος ἀπὸ τὴν πατρίδα του στὰ 1848—εἶχε ἀναγκασθῇ, σὲ κινήματα ἐπαναστατικὰ—ἦρε ἄσυλο στὸ σπίτι ἐνὸς πλούσιου ἔμπορου τῆς Ζουρίχης, γερμανοῦ καὶ ἐκείνου. Ἰκεῖ ἐκθύσε καμιά δεκαετία χρόνι, καὶ ἐκεῖ ἐγχαψὶ τὸ «Χρυσάφι τοῦ Ρήου», τὴ «Βαλκυρία» καὶ μέρος τοῦ «Σιγοφιδ». Μὰ ἐκεῖ τοῦ εἶχε ἡ μοῖρα του γραμμικὴ νύκτα καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ φίλου ποῦ τότε φιλοξενούσε. Γι' αὐτὸ ἀναγκάστηκε, ὑπερ' ἀπὸ δέκα χρόνι, νὰ τὸ ἀφήσῃ τὸ ἄσυλό του, καὶ νὰ φύγῃ, ἀπὸ φόβο μήπως ὁ ἐρωτὰς τὸν κάμῃ καὶ παραστρατήσῃ· ἔχουσε δημοσιευτὰ τὰ γραμμικὰ ποῦ ἔγραφε ὁ Βάγνερ στὴν ἀγαπημένη του. Ματίλδη Βέσεντουν τὸνομά της. Γράμματα γιομάτα πάθος καὶ λυρισμό. Τώρα τελευταῖα εἶδανε τὸ φῶς καὶ τὰ γράμματα τοῦ Βάγνερ πρὸς τὸν ἄντρα τῆς Ματίλδης. Γραμμικὰ ἀπὸ τὴ Λόντρα ποῦ εἶχε ταξιδίψῃ ὁ Βάγνερ κατὰ τὰ 1856. Μέσα σ' αὐτὰ παρασταίνει τὴν ἀηδία ποῦ τοῦ προξενούσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ εἰ-
τανε διευθυντὴς μιᾶς ὀρχήστρας· ἐπειτὰ τὴν ἀηδία ποῦ τοῦ γεννοῦσαν οἱ μέτριοι γύρω του μικροτεχνίτες, καὶ ὁ κόσμος ὁλόγυρά του ὁ ζιππασμένος καὶ ὁ σο-
βιοτῆς, ποῦ θεωροῦσε πατριωτικὸ χρέος νὰ μὴ γυ-
ρεύῃ ἀπὸ τὴ μουσικὴ καὶ νὰ μὴ χειροκροτῇ τίποτε ἄλλο ἀπὸ δρατόρια. Ὁ Βάγνερ ἔκανε τότε περιο-
δεῖες καὶ εἰδνε κονσέρτα· τὰ ταξίδια τοῦτα τὰ εἶχε βαρεθῇ. Μὰ ἡ πρώτη του γυναῖκα δὲν ἤθελε νὰ τὰφίρῃ τὰ κονσέρτα του. Ἐπρεπε σῶναι καὶ καλὰ νὰ κερδίζῃ χρήματα ὁ ἄντρας της. Αὐτὸς

εἶταν ὁ προσωρισμός του. Γιὰ τὰ μεγάλα σχέδια τοῦ ἄντρα της δὲν τὴν ἔμελε τὴν πρώτη γυναῖκα τοῦ Βάγνερ. Ὅμως τὸ ὄνειρό τοῦ Βάγνερ εἶταν νὰ εὖρῃ κανένα γενναῖο ποῖμα γιὰ νὰ τοῦ πρᾶγ-
ματοποιήσῃ τὰ μεγάλα του ὄνειρα. Ὁ ἄντρας τῆς Ματίλδης φιλότιμα εἶχε προτερεθῇ νὰ βοηθήσῃ τὸ μεγάλο τεχνίτη. Μὰ τὴ δόξα μιᾶς τέτοιαις βοήθειας εἶτανε γοηστὸ νὰ τὴ χαρῇ ὁ Λουδοβίκος Β' τῆς Βαυαρίας, ὁ μουσικὸς καὶ ὁρσιος βασιλεὺς, σὺν ἑνὶ ρήγας παρχμυθίου.

Ἡ βασανισμένη καὶ τρικυμισμένη ζωὴ τοῦ ποιητῆ τῆς «Λυτρωμένης Ἰερουσαλὴμ» ἔδωκεν ὁρ-
κετὴν ὕλην στὴ λογιτεχνία. Ὁ Τάσος, τὸ ἀκου-
σμένο ὄραμα τοῦ Γκαίτε, ἔργο κατωμένο, καθὼς
λένε, ὄχι γιὰ τὸ θέατρο, ἀλλὰ γιὰ τὸ διαβασμὰ
(φθάνεται πῶς κάποια δραματικὰ ἀριστουργήματα
δείχνουνε τοῦτο τὸ πολὺ περίεργο γινώσκμα, νὰ
εἶναι πρότυπα δραματικὰ καὶ μὰ νὰ μὴν τῆς κά-
νον τῆς σκηνῆς!—κάτι τι ἰνόντο, κατὰ τὴν τα-
πεινὴ μου γνώμη· ἀλλ' ἔς εἰναι.) Ὁ Τάσος λοιπὸν
τοῦ Γκαίτε εἶναι τὸ ἔργο ποῦ ἔδωκε διαλεχτὴ
δραματικὴ μορφή στὰ ποιήματα τοῦ δυστυχισμένου
ποιητῆ· ἂν καὶ καλὰ καλὰ πίσω ἀπὸ τὸν Τάσο
βρίσκεται ὁ ἴδιος ὁ Γκαίτε, μὲ τὰ δικά του παθῇ.
Τώρα ἕνας ἄλλος νέος ποιητὴς, γάλλος, ὁ Παῦλος
Souehon ἔβαλε σ' ἕνα ἔργο του δραματικὸ ὁδράμα
βιογραφικὸν καθὼς τὸ εἶπε ὁ ποιητὴς καὶ δραματο-
κρίτης Regnier—τὴ ζωὴ καὶ τὰ ἀτυχήματα τοῦ
Τάσου. Ὁ Τάσος τοῦ Souehon, πεντάπραχτος
καὶ μὲ στίχους, παραστάθηκε σ' ἕνα νέο θέατρο τοῦ
Παρισιῦ, ποῦ ὀνομάζεται «Ἡ τραγικὴ ἀναγέν-
νηση». Ὁ ἥρωας πεθαίνει ἴσα ἴσα τὴ στιγμή ποῦ
ἐρχονται νὰ τοῦ ἀναγγείλουν πῶς ἀποφασίστηκε νὰ
τόνε διαλαλήσουνε καὶ νὰ τόνε στεφανώσῃ τριδο-
ξασμένο ποιητὴ στὸ Κκπιτώλιο, σὺν τὸν Πε-
τράρχῃ. Τί χαμένος κόπος καὶ ἡ δόξα!

Ὁ ἀκουσμένος δραματικὸς ποιητὴς Χάουπτ-
μιν, μὰ ὁ ποιητὴς τῆς «Βουλιαγμένης Καμπά-
νας» καὶ τῶν «Ἀνυφαντάδων» στέκεται μὲ τὸ ἕνα
τοῦ πόδι στὸν πῖο αἰθέριο συμβολισμό καὶ μὲ τὸ
ἄλλο του πόδι στὸν πῖο τραχὺ πραγματισμό. Τὰ
συμβολικὰ του ἔργα δὲν πιτυχαίνουνε στὰ γεμα-
νικὰ θέατρα. Τόσο πολὺ ποῦ οἱ φίλοι του ἀρχίσανε
νὰ ἀνισυχοῦν καὶ νὰ παρκαλοῦνε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς

νὰ γυρίσῃ ὁ Χάουπτμιν ἀπὸ τὰ σύγγραφα καὶ νὰ
ξανασκάρωσῃ ἔργα σὺν τοῖς «Ἀνυφαντάδων» καὶ
σὺν τὸν «Ἀμχά» Ἐνσλε. γιὰτὶ διψᾷ, φαίνεται,
γιὰ χειροκροτήματα. Πολλοὶ περὶ οἱ φίλοι τοῦ
Χάουπτμιν.

K**

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ

Τὸς ρημάζει τὸ περιβόλι.

Συμμένη καθὼς εἶταν, κρατώντας τὴν ποδιά
τῆς στὰ χεῖρα, δὶο καὶ μαζὶ με τὰ πῖο ὁμορφότερα
ἀγριολούλουδα, ποῦ σκίρπα ἰδῶ καὶ ἐκεῖ, στολίζαν
τόσο ὁμορφα τῆς γῆς τ' ἀνοιχτοπράσινα χορτάρινα
ταπέτα.

Νισάφι στὴ δουλειὰ της ἔειπε.

Τὸ μικροκατωμένο προσωπίκι της, ποῦ τὸ περι-
κυλοῦσαν δαχτυλιωτὰ καὶ μισοξέπλεγα χρυσό-
μαλλια, λές ἀπὸ ντροπὴ λές ἐπὶ ζήλει, ἀπόφευγε
νὰ βλέπῃ τὸ γελιστὸ καὶ γελήνιο πρόσωπο τοῦ
γαλαζένιου θωλωτοῦ.

Ὅλο μπροστὰ της κοίταζε· καὶ κάθε φορὰ ποῦ
τὸ μενεξεδίνιο χέρι της ἀντικρινότανε μὲ λουλούδι,
ἔφανε, ἔτσι, χωρὶς νὰ θελῃ, ἕνα κρόσο ἀναττί
ναγμὰ, νὰ φτερουγίσῃ ἀπὸ τ' ἀκίλητο ζωγραφιστό
τῆς στοματάκι.

Κάτι ψυθύρισε, ὅταν πέρα στὴν ἀκρὴ, κοντὰ
στ' ὁράνι, ἐκεῖ δὲ πλάγια πρὸς τρεχούμενο αὐ-
λάκι, καὶ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο ρουντουκίζε, λύγισε
τὰ γόνατά της καὶ ἐκάθισε.

Εἶταν κατκακουρασμένη.

Ὅχι καὶ τόσο ἀπὸ τὸ σκύψιμο· αὐτὸ δὲν τὸ λο-
γάριαζε γιὰ τίποτα· κατὶ μαζὶ στὴν καρδιά της
θὰ ἐφώλιαζε· καὶ αὐτὸ τὴν πείραζε.

Ἀνύγει τὴν ποδιά της, ἀνακατώνει τὰ μυρω-
δάτα της λουλούδια καὶ ἀρχίζει μ' αὐτὰ νὰ πλέκῃ
στεφάνι.

Μονολογοῦσε καὶ ἀπ' κάποια.

Τὶ ὁμορφα ποῦ τόπλεκε! Ὁξὶαν συνηθισμένη
καὶ ἀπὸ ἄλλοτες. Εἶταν τεχνίτρια φῆμα.

Ματιές ὁλόγυρά της δὲν ἔφριχνε.

Πάνω σ' αὐτὸ ὀλάκερη παραδόθηκε μ' ἀγάπη
καὶ ἀφοσίωτη.

Χαρὰ στὸ τιμημένο κεφάλι ποῦ θὰ τὸ φοροῦσε.
Μ' ὅλο τὸ δίκιο του περήφανος νὰ ὑψώνεται, γιὰτὶ
δὲν εἶν' ἀγάπη αὐτὴ τῆς νιᾶς, εἶναι λατρεία!

κατάσχουν ἑμένα τὰ πράγματα μου καὶ μὰ τὸ
Θεὸ, εἶπε, προτιμῶ νὰ πουλήσω τὰ δικά σου πράγ-
ματα, παρὰ νὰ μοῦ πουλήσουν τὰ δικά μου. Ὁ
καθεὶς γιὰ τὸν ἑαυτὸ του καὶ ὁ Θεὸς γιὰ ὅλους...

Τὶ νὰ κάμω, βρε παιδιά, τί νὰ κάμω; .
ΝΙΚΟΣ.—Καλὰ ντέ, δὲν γλῆκε ὁ κόσμος,
μὴν κάνης ἐτσι! Νά, ἐγὼ θὰ μείνω ἰδῶ καὶ θὰ
προσπαθῶ νὰ διορθώσω τὰ πράγματα, ὅταν ἔλθῃ
ὁ δικαστικὸς κλητῆρ.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Καλὰ ποῦ τὸ συλλογίσθηκες.
Στάσου νὰ ἰδῇς. Γιὰ δὲς ὅμως κακοτυχία. Τοῦ
εἶχα ὀρίσει τὴ σημερινὴ μέρα γιὰ νὰ τὸν πληρώσω,
διότι σήμερὰ θὰ εἶχα χρήματα, καὶ θὰ τοῦδῃδα τὰ
μισα, ἄλλα, βλίπεις, καὶ ἰδῶ ἀκέραια μὲ κυνηγῇ ἡ
τύχη. Πρὸ πέντε ἡμερῶν ἦρθε ἕνας ἄρρωστος ξένος,
ὁ ὅποιος ἔχει ἕνα σάκκα μὲ ἰδῶ στὸ λαμβὸ καὶ ἐπρό-
κειτο νὰ τοῦ κάμω ἐγγείρηση προχθές, ἀλλὰ κατὶ
τοῦ συνέθηκε καὶ ἀνεβλήθη γιὰ σήμερ. Σκέφθηκα
πρὸς στιγμήν νὰ τοῦ ζητήσω μερικὰ χρήματα,
ἀλλὰ δὲν πῆγαινε βρ' ἀδελφε. Θὰ μ' ἐπαινε γιὰ
λωποδύτη. Ἄν λοιπὸν ἡ ἐγγείρησι γινότανε προ-
χθές, χθές θὰ πληρωόμουν καὶ σήμερὰ θὰ ἔξο
φλοῦσα Ἀλλὰ ἀναποδῶ καὶ ἰδῶ Ὅστε σὲ παρα-
καλῶ, ἄμα ἔλθῃ ὁ κλητῆρ κατάρρε τον ν' ἀνα-

βάλλῃ τὴν κατάσχεση γιὰ δυὸ τρεῖς μέρες.

ΝΙΚΟΣ.—Ἐνοια σου, ἔνοια σου, ἐμεῖς μὲ
τὸν Κώστα τὰ καταρένουμε, καὶ ἐν ἀνάγκῃ δι-
δουμε καὶ κανένα ταλλῆρο στὸ χέρι τοῦ δικαστικοῦ
κλητῆρος καὶ τελεῶνε ἡ ὑπόθεσις. Γι' αὐτὸ βρ'
ἀδελφε σκοτιζόσουν;

ΚΩΣΤΑΣ.—Σὺν τρελλὸς κάμνεις. Τὶ διάβολο,
δὲν γλῆκε ὁ κόσμος. Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς
μὰ κλωτσοὶ καὶ ὅζω ἀπὸ τὴν πόρτα.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Εἶσαι παιδί ἀκόμη ὡς τόσο,
παιδί. Εὐκόλα, βλέπω, τίς δίνεις τίς κλωτσιές.

ΚΩΣΤΑΣ.—Ἀμὲ τί θὰ ντραπῶ, νομίζεις; Ἀς
ὀρίσῃ ὁ κύριος καὶ θὰ ἰδῇς.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Ἐλα ἀφῆσι τὰ αὐτὰ τώρα.
Ἄ!.. Ἐστεῖλα καὶ τὸν Γιάννη μ' ἕνα γράμμα στοῦ
Μανώλη, ἵσως ἐκεῖνος τοῦ δώσῃ χρήματα. Ἀλλὰ
γιὰ ν' ἀργῇ ἐτσι ὁ Γιάννης, κακὸν σημεῖον.

ΚΩΣΤΑΣ.—Γιὰτὶ κακὸν, ἀπεναντίας, ἐγὼ νο-
μίζω ὅτι αὐτὸ ἀκριβὲς εἶναι καλὸν σημεῖον.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Ἐλα σῶπαινε πεια. Δὲν κατὰ-
λαβες ἀκόμη τὴ ζωὴ ἐσύ. Ἄ, βαρεθῆκα, πεια,
Νίκο, βαρεθῆκα. Αὐτὲς οἱ ὑποχρεώσεις μ' ἔχουν
φῆρει σ' ἀπελπισία. Κάποτε θαυμαζῶ τὴν ἀντοχὴ
μου.

ΝΙΚΟΣ.—Ἐπομὴν χρειάζεται, γιὰτὶ, ὑπο-
μὴν. Ποιὸς δὲν ἔχει σήμερὰ τὰς ὑποχρεώσεις του.
Μήπως ἐγὼ δὲν ἔχω; ἢ νομίζεις ὅτι ὅλοι δσους
ἀπαντοῦμε καθε μέρα στὸ δρόμο περνοῦνε τὴ ζωὴ
τους μέσα στὴν εὐτυχία καὶ στὰ πλοῦτη. Ὅχι,
φίλε μου, ὄχι, ὅλοι ἔχουν τὰ βξανά τους, ποῖος
λίγο ποῖος πολὺ. Ἀλλὰ βλέπεις δὲν φαίνεται, διότι
ὅλοι φοροῦνε ἀπὸ μιὰ μάσκα, τὴν κατὰ συνθήκην
μάσκα.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Βεβαίως ὅλοι ἔχουν τὰ βξανά
τους, ἀλλὰ τὰ δικά μου δε- πιστεύω νὰ τῆχουν
καὶ πολλοί. Γιὰ σκέψου!.. Πόσις ψυχὴς εἶμαστε·
ἡ μητέρα, ἡ Λιλή, ὁ Κώστας, ὁ ὁποῖος μαλιστα
πρέπει ἐπίσης νὰ σπουδάζῃ ἕνα τελεῖωσῃ ὁ Ἀν-
δρέας.

ΝΙΚΟΣ.—Ἀνάγκη εἶναι; Βλῶ τον νὰ ἐργασθῇ.

ΚΩΣΤΑΣ.—Καὶ νὰ κάμω τί; Ἐμπόριο;
Ἐχει πατέρας νὰ μοῦ δώσῃ;

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Δὲν εἶναι ἐτσι, Νίκο, ἡ ἐπρεπε
ἀπὸ μικρὸς νὰ γίνῃ τεχνίτης. Ὅτε σήμερὰ νὰ εἶναι
ἐκτελεστής, ἢ μὲ πῶς μπῆκε στὰ γράμματα πρὶ-
πει νὰ ἐξακολουθήσῃ γιὰ νὰ μαθῇ κατὶ.

ΝΙΚΟΣ.—Ἀς μπῇ ὑπαλλήλος.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Τὶ ξέρει; Ποῖος θὰ τὸν πάρῃ;

— Πώς τρώμαζα!... Έτσι δειλά και σιγανά, άφηνε να προφέρουν τα χείλη της, όταν μετά το άκουσμα έλαφριάς περπατησιζ, είδε να ξεπροβάλλη άγνάντια της, μέσ' από τις ψηλόφτερες, ένα μικρό σκυλάκι. — Ποιός νάρεται; !... Έποφιάστηκε πώς κάποιος θα περνούσε και σκιασμένη άρχισε να συμμαζεύεται. Της φαινονταν τάπλοϊκό και ξενοιασμένο καθησίδ της άπρεπο και δ.ορθώνονταν.

— Μπα, έδω κ' έσύ; Καλησπέρα, Βιολέττα.

— Καλώς την Εύτυχία. Από πού έρχεσαι μονάχη τέτοια ώρα;

— Από το παρακάτω περιδόλι. Έ καλὰ δὲ καί' σὺ τώρα. Ερώτηση είταν αυτή ποὐκαμες, σάμπως νάταν ἡ άφεντιά σου με καθαλλιέρο!.. Νά, ὅλοι ἀπὸ τὸ σπῖτι πῆγαν στὴν άγρυπνιά. Έγὼ προφασίστηκα πὼς δὲ λιανομπορούσα κ' εμεῖνα.

— Καί τώρα βγήκες νὰ πάρης τὸν ἀέρα σου...

— Οὐφ καί σὺ... κάνεις πὼς δὲν καταλαβαί νεις. Σὰ νὰ μὴ βρίσκεσαι ἐδῶ γιὰ τὴν ἴδια δουλειά. Πετάρχηκα μὴ βόλτα νὰ κόψω κάμποσα λουλούδια. Γιὰ ἰδὲ τὰ... Κι' ἔνοιζε τὴν ποδιά της δὲ σ' ἀρέσουν;

— Ἄ τί ὁμορφα ἴταια! Βρήκες καί πασκαλουδες ἐσύ.

— Ναί· θὰ κάμω μ' αὐτὲς ἕνα καλὸ μπουκέτο.

— Λαμπρά· καί θὰ στολίσῃς τὴ σάλα σου.

— Ὅχι δὲ κ' ἐσύ, παιγνίδια μοῦ θέλεις. Θὰ τὰ προσφέρω στὸν Κωστάκη μου, πού ποῦλεγα μὴ μέρχ, θυμάσαι, γιορτάζει αὐριο. Μοῦ κάνεις κ' ἐσύ τὴν ὁσία Μαρία. Ένοιχα σου, μ' ὅλο πού θέλεις νὰ μοῦ τὸ κρατήτης μυστικό, τὸ κατάλαβα. Πὼς συνέπες νάχη κι' ὁ δικός σου τὸ ἴδιο ὄνομα! Κι καὶ κουνήθηκε νὰ φύγῃ.

— Θὰ φύγῃς; Δὲν κάθεται λίγο νὰ μὲ συντροφέψῃς;

— Ὅχι, καημένη· θὰ πηγαίνω. Κοντεύει νὰ τελειώσῃ ἡ άγρυπνιά καί πρέπει νάμαι σπῖτι. Δὲ θέλω νὰ καταλάβῃ κανεὶς πὼς βγήκα ἐξω.

— Καλὰ, δὲ σὲ βιάζω, ὅπως θέλεις.

— Καληνύχτα καί καλὰ νὰ περάσῃς αὐριο...

— Στὸ καλὸ!... εἶπε, καί ἀναστεινάξε.

*

Τὰ μάτια της γεμίσαν ἀπὸ δάκρυα. Σταμάτησε γιὰ λίγο κ' ἡ ἀναπνοή της καί τίποτε δὲν

τίποτε δὲν ἔμαθε στὸ γυμνάσιο. Διότι δυστυχῶς σήμερ, ὅσοι βγαίνουν ἀπ' τὰ γυμνάσια γιὰ τίποτε δὲν εἶναι ἱκανοί. Καί ἂν, ἄλλως τε, παραδεχθῶμε πρὸς στιγμήν, ὅτι μπῆκε υπάλληλος, μ' αὐτὰ πού ξέρει καί χωρὶς καμιά ξένη γλώσσα, ἐφ' ὅρου ζωῆς θὰ φυτοζωῇ καί θὰ μετανοῇ πού δὲν ἔγινε λουστρός. Ρίξε μὴ μάτια στὰ μέρη πού μπορεῖ νὰ προσληφθῇ υπάλληλος καί θὰ ἰδῇ, ὅτι καί ἂν ἀκόμη τὸν πάρουν πουθενά κι' αὐτὸ μεγάλο ρουσφέτι θῆναι. Ὅπου κι' ἂν πᾶς σου λένε: «Έχεις μπάμπια στὴν Κορώνη»;

ΝΙΚΟΣ. — Ἄ! Τέτοια εἶναι, βλέπεις, τὰ σημερὰ τὰ χρόνια. Έχεις δὲν ἔχεις μπάμπια στὴν Κορώνη, πρέπει νὰ πολεμήσῃς καί νὰ ἔχῃς ὑπομονή.

ΚΩΣΤΑΣ. — Ὑπομονή, ὑπομονή!... Ἀνοησίες. Νὰ γίνῃς δηλαδὴ υπηρέτης τοῦ πρώτου τυχόντος ξυλοσχίστη πού ξέρει καί γλύφει τὰ πόδια τῶν ἰσχυρῶν.

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Φθάνει ἐπὶ τέλους, Κώστα!... (Χτυπᾷ τὸ κουδούνι. Τρέχει ὁ Κώστας ν' ἀνοίξῃ. Μπαίνει ὁ κ. Κρυδέος, βοηθὸς τοῦ Γιατροῦ).

(Στὸ ἄλλο φύλλο τελειώνει)

ξεχώριζε μπροστά της κείνη τὴν ὥρα. Οὔτε καί πού βρισκότανε ἐγνώριζε. Ξέχασε τὸ κάθε τι, καί τὸ μιτοπλεγμένο της στεφάνι, ὀνυπεράσπιστο τῆς ξέφυγεν ἀπὸ τὰ χίρια της τ' ἀναίσθητα.

Παραλαλοῦσε πρὸς κάτι ἀόρατο, πού μόνο αὐτὴ ἔβλεπε. Πότε ξεσποῦσε σὲ γέλια νευρικά καί ἀτίλειωτα καί πότε ξεστόμιζε λόγια ἀσυνάρτητα γεμάτα πίκρα καί παράπονο.

Ἀγωνία σκληρὴ τὴ σφιχταγκάλιαζε.

Ἡ ἡτέρα ξεψύχισε. Θρονιάστηκε ἡ νύχτα στὸ βασιλεῖο της, μ' αὐτὴ τίποτα!.. δὲν τὸ κουνούσεν ἀπ' ἐκεῖ. Τὴν εἶχε σκλαβώσῃ ἡ ὀπτασία της!

*

Τὸ πρῶτο σήμαντρο χτύπησε στὸν Ἅγιο Κωσταντῖνο. Ἀκούστηκε καί τὸ δεύτερο, καί ὁ κόσμος άρχισε νὰ κατεβαίνει ντυμένος στὰ γιορτερά του.

Ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ ποῦταν γιὰ προῦδα, μποζάραν ἀπὸ τ' ἀκαφάσιωτα στασίδια τους. Περίμεναν δὲ αὐτὸ τὸ πανηγύρι πὼς καί πὼς. Μόνο ἡ Βιολέττα τῆς Λενῶς δὲ φάνηκε. Οὔτε κ' ἡ μάνα της. Καί κάθε μὴ διαφορετικὰ τὸ σχολίαζε. Ἡ μιά: δὲ θῆκε φόρεμα τῆς προκοπῆς καί ντρέπεται νάρθῃ. Ἡ ἄλλη: Θὰ νὰ τοιμάζῃ τὸ σπῖτι γιὰ νὰ τ' ἀνοίξῃ σήμερ. Ἄλλη: ἡ ὑπναροῦ θάρρησε νὰ ξυπνήσῃ. Καί κάμποσες ὑπόδεσαν πὼς θάταν άρρωστη. Μόνο ἡ Εύτυχία νόμιζε πὼς ἤξερε τὸ μυστικό καί χαμογελοῦσε.

— Τὴν κατεργάσα, ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της, δὲν ξεκολλᾷ ἀπὸ κοντά του. Οὔτε στὴν ἐκκλησιὰ δὲν ἦρθε.

*

Τ' ἅγιο Εὐαγγέλιο εἶχε ἀπὸ ὥρα διαδαστῇ. Τὸ τελευταῖο σήμαντρο χτυποῦσε, κ' ἡ δύστυχη Βιολέττα ἐβγαίνει ἀπ' τὸ νεκροταφεῖο!...

Τὰ μαλλιά της ὅλως διόλου ξέπλεγα πέφταν στοὺς ὤμους της. Τὰ ρούχα της τὰ ἴδια πού φοροῦσε καί τὴν παραμονή. Χωματισμένα καί καταλασπωμένα στὰ γόνατά της. Ὀμπρὸς της κοίταζε καί προχωροῦσε. Μία στενοχώρια φαινονταν νὰ τὴ σφάζῃ. Έβριχνε τὴ ματιά της πότε πότε ψηλά στὸν ἥλιο καί δάσενε τὸ βῆμα της. Μὰ μ' ὅλη της τὴ βιά καί τὸ καρδιοτάραγμά της, δὲν πρόφτασε νὰ διαβῇ ἀπαρατήρητὸ τὸ δρόμο τὸ μακρὺ ποῦθγαίνε στὸ σπῖτι της.

Ἡ ἐκκλησιὰ εἶχε ἀπολύσει κι' ὁ κόσμος άρχισε τίς βίζιτες.

Νά καί σὲ λίγο συναπαντᾷ τὴν Εύτυχία!..

— Καλὲ Βιολέττα, τί ἔπαθες; Τί χάλια εἶν' αὐτὰ; Μαζύ του ἔσουν ὡς τώρα;

— Ναί...μαζύ του!..

— Νὰ ἰδῇς πού καί κάθε μὴ ἔλεγε τὰ δικά της. Μὰ καμμιανῆς δὲν πέρασε στὸ νοῦ ἡ ἀλήθεια! Έγὼ πρῶτ' πρῶτ' κατάρθωσα ν' ἀνταμώσω τὸν Κωστάκη μου καί νὰ τοῦ δώσω τὸ μπουκέτο, πού ξέρεις... Γιὰ δὲς κ' ἐκεῖνος τί μούδωκε... ἕνα δαχτυλίδι μὲ τὸνομά του, νὰν τότε θυμοῦμαι, λέει... Τί σὲ φίλεψε σένα ὁ δικός σου;

— Μ' ἐφίλεψε κ' ἐμένα καίτι!

Καί πρόφτασε μ' ἕνα μαντύλι νὰ μαζέψῃ τὰ δάκρυα της, τὸ μόνο δῶρο πού τῆς φίλεψε!...

ΠΗΛΙΟΣ ΖΑΓΡΑΣ

Assiat 5 - 12 - 08.

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Δυὸ διαλεχτὰ βιβλία βγήκανε τοῦτες τὲς μέρες: τὰ «Παρουμένα»—κινεσὺρικ ποιήματα τοῦ Μαλακάτη καί «Τὸ Χειδένι»—δράμα τρίπρακτο τοῦ Παύλου Νιρβίνα. Καί γιὰ τὰ δυὸ θὰ γίνῃ ἀργότερα πλατὺ κουδέντα στὸ «Νουμά», καθὼς τὰξίζουνε.

— Στὸ «Διεθνὲς βδομαδιακό ἐπιστημονικό, καλλιτεχνικό καί τεχνικό περιοδικό» τοῦ Βερολίνου, δημοσίεψε τελευταῖα ὁ καθηγητὴς κ. Κρουμπάχερ μὴ μελέτη τοῦ με τὸν τίτλο ὁ «Νέος θεσμοκρὶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας».

— Στὴ μελέτη τοῦ αὐτοῦ, ὁ σοφὸς Βυζαντινολόγος λείει πλατιά τὴ γνώμη του γιὰ τὴ Λεξικὴ πού λογιεῖται νὰ ἐκδόσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις στὰ 1921. Ὁ συνεργάτης μας κ. Alex. Steinmetz εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ κάμῃ περίληψιν τῆς μελέτης τοῦ κ. Κρουμπάχερ καί τὴν περίληψιν αὐτὴν θὰ τὴν τυπώσουμε στὸ φύλλο τῆς ἄλλης Κυριακῆς.

— Τοῦ Μαυρουδῆ τὰ «Μικρὰ τραγούδια» πουλοῦνται καί στὸ γραφεῖο μας 2 δραχμαί.

— Πολὺ ὁμορφα, μὲ χάρι καί μὲ δροσιὰ γραμμένα, τ' «Ἀπομεινάρια» τοῦ φίλου Δ. Γρ. Καμπουρογλοῦ στὰ τελευταῖα «Παναθηναῖα». Ὁ Καμπουρογλὸς μᾶς δηγιέται σ' αὐτὰ σελίδας ἀπὸ τὴν περασμένη του ζωὴ καί ὁ Κ. πάντα δηγιέται μὲ χάρι.

— Νά, κ' ἕνα ἄρχαιο τραγούδι, «Εἰς φίλτην», ξαναζωντανεμένο ἀπὸ τὸν κ. Σίμο Μενάρδο.

Χαρούμενο λαμποκοπᾷ καί λείει μου τὸ κρουτάλλι πὼς στὸ γλυκὲ τὸ στόμα της τὸ ἀγγίζει ἡ Χρυσούγη. Χαρά του! Αἱ, τὰ χείλη μου στὰ χείλη της ἔς βάλῃ καί μονορούφι τὴν ψυχὴν, ὅτῃ μοῦ μένει, ἄς πῇ!

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Α. Πουλ. Τὸ λάδι, καθὼς καί τὴ συντροφιά. Εὐχόριστα ὡς δημοσιευτῶν καί τὰ δυὸ ἄρθρα.—κ. Β. Ἀπ. Στὸ Λάδι, τὴ συντροφιά τοῦ 909 κ' εὐχριστοῦμε.—κ. Α. Υ. Στὴ Ρώμη. Ἡ συντροφιά πλερώνεται μπροστά. Ὡστόσο σὲ τὸ στέλιουμε τὸ φύλλο.—κ. Θ. Κατῆ. Στὴ Πόλῃ. Ὁμορφα, πολὺ ὁμορφα καί τὰ δυὸ καί γιὰ σου. Θὰ σοῦ γράψουμε.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο (δρόμος Ζήνωνος 2) πουλοῦνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τ' ἕνα καί 1,25 φρ. γρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικό, ἀκόλουθα βιβλία τοῦ ΨΥΧΑΡΙ «Τένειρο τοῦ Γιαννίρη» — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ἡλῖος καί Φεγγάρι» — τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικό ζήτημα καί ἡ Ἑκπαιδευτικὴ μας ἀντιγέννησις» — τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ἱστορία τῆς Ρωμισσύνης», «Μαζώχτρα καί Βρουκόλακας» καί «Νησιώτικες Ἱστορίες» — τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οἱ σκιὲς μου» — τοῦ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «τὸ Ἀνεχτίμητος» (δράμα) — τοῦ ΠΑΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία καί Πατριδία» — τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὰ Παλιὰ καί τὰ Κινεσὺρικα» — τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματιά» — τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοὶ καί πεθαιμένοι» καί «Ὁ Ἄσματος» (δράματα) — τοῦ ΛΟΓΓΟΥ «Ἀφῆρη καί Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερῆς) — τοῦ ΕΥΡΥΠΙΔΗ «Ἡ Μήδεια» (μεταφρ. Περγανίτης) — τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «ὁ Αἴας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σίδερν).

Ἡ ΙΑΙΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἀλέξ. Πάλλη ἔρ. 2 καί φρ. γρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἐξωτερικό.

Ὁ ΑΘΡΩΜΙΝΟΣ ΜΥΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπαμόσκου, χρυσδεμένος, ἔρ. 1 1/2 καί φρ. γρ. 2 γιὰ τὸ ἐξωτερικό.

Τοῦ ΙΔΑ «Μικτῶν καί ἡρώων εἴμα» τῆρ. 2.

Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΙΩΤΗ Πλουτολογίαν (δρ. 1) — Κριτικὴ τοῦ ἄλλου λογισμοῦ τοῦ Κάντ (δρ. 1) — Τὸ δακτυλογρ. ζήτημα στὴν Ἀγγλίαν (λερτὰ 50).

Τοῦ Σ. ΣΚΥΠΗ «Ἡ μεγάλη ἄδρα» δρ. 2.

Τοῦ ΑΕΑΝΤΡΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τὰ «Πρῶτα τραγούδια» δρ. 1.

Τοῦ ΕΡΜΟΝΑ «τῆς Ζωῆς» δρ. 1.

Τοῦ ΒΑ. ΓΙΑΝΙΔΗ «Γλώσσα καί Ζωή» δρ. 2.

Τῆς κ. ΕΙΡΗΝΙΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «Ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονιοῦ» δρ. 1.

Τοῦ ΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ «Τὸ Μπαμπάκι» δρ. 1.

Τοῦ ΨΥΧΑΡΙ ὅλα τὰ ἔργα ἀπὸ δρ. 4 ὁ τόμος.

Τοῦ Γ. ΣΚΛΗΡΟΥ «Τὸ κοινωνικό μας ζήτημα» δ. 0,50. ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ τοῦ Βλάμη λεπ. 0,50.